

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Filantropia és fegyverhasználat.

Irta: *Bessenyei László Béla* hadnagy, oktató tiszt.

II.

Dolgozatomban elején említettem, hogy az eljáró csendőr egyéniségétől és fellépésétől függ, hogy engedi-e a dolgot a fegyverhasználatig fejlődni.

Főleg azon eseteket értem, mikor népgyűlés, választás vagy hasonló alkalmakkor a csendőrség egy néptömeggel szemben a rend fenntartására van kivezényelve.

Ennek bebizonyítására egy választást írok le. Hely, idő és szereplők mellékesek, fődolog, hogy megtörtént.

A karhatalmi parancsnokot kiszállásakor azzal fogadták, hogy a hangulat oly izgatott és a választók oly közismert verekedők, hogy a fegyverhasználat elkerülhetetlen.

A karhatalmi parancsnok, bár a szükséges óvintézkedéseket megtette, nem ijedt meg, mert bizott emberismeretében és kipróbált módszerében.

A választás reggelén a betérülő választópolgárok hangulata igazolni látszott az ijedősek félelmét.

A felvonulók ellenséges pillantásokat löveltek a felállított katonai kordon és a 2—3 ott portyázó csendőr felé, sőt hangos megjegyzésektől sem tartották magukat vissza.

A karhatalmi parancsnok első dolga volt a felvonuló községek vezető embereit felkérni, hogy embereik között igyekezzenek rendet tartani. Itt azonban gyenge támogatásra talált. Még az a fenyegetés sem használt, hogy ők lesznek első sorban felelősségre vonva, ha valami baj talál esni.

A csendőrök — bár 25 fő volt összpontosítva — a választójárás területén szét voltak szórva úgy, hogy legfeljebb délutánra volt összegyűlésük várható. Addig azonban minden előadhatta magát, mert a hangulat puskaporos volt, sőt előző nap alkalmasint gyújtogatásból eredő tüzvész is volt.

Nem maradt más hátra, mint személyes befolyásút érvényesíteni. Tudott jól a nép nyelvén beszélni és ezt a tulajdonságát sietett is felhasználni.

Attól a perectől fogva nem volt nyugta, folyton a tömeg között forgott, nem törődve a veszéllyel, a mi esetleg érheti. Ifjuval, vénnel szóbaállott, őket érdeklő

dolgokról beszélt, sőt meg tájsholásukat is igyekezett utánozni. Elkénte bizalmatlanul fogadták, de könnyed, vig modora hamar megnyerte az embereket és a kihez ismételtlen közeledett, az már mosolyogva fogadta. A kiabálókat jóakaró tréfás hangon intette rendre, hogy azok a már megnyert emberek korholásaira is szegyenkezve távoztak.

Oly nagy lett végre népszerűsége, hogy éljenezni kezdtek őt, sőt egyesek kijelentették, hogy megtisztelve éreznék magukat, ha ottlevő leányaikat megtánczoltatná. Természetesen erre nem került sor.

Sietett azonban ezt a kedvező hangulatot saját céljaira kiaknázni. Díserte a tömeg szép magatartását és egyeseket, kiknek zavargásától felt, megbizott a rend fenntartásával.

A tömegben már így nem kis tekintelyre szert tett egyén részéről ezek ezt a bizalmat kiváló megtisztetésnek vették és igyekeztek annak meg is felelni.

Nem is volt szükség ott még arra a pár csendőrről sem, mert megbizottai még a hangosabb kiabálást is megszüntették. A több éjen és napon át teljesített szolgálattól fáradtan bevonuló csendőrlégénységre szükség nem volt. A parancsnok pihenni küldte őket, hogy következő éjjeli szolgálatukhoz erőt gyűjtsenek.

A maga helyén alkalmazott humor sokszor bámulatos hatást ér el.

Ugyanannál a választásnál történt a késő délutáni órákban, mikor már az elfogyasztott ital hatása erősen érezhető volt. Az egyik párt felől egyszerre erős ordítás hangzik fel. A másik párt közelében álló karhatalmi parancsnok erre odasiet és hitja, hogy a valami okból felizgatott tömegnek még egy kistermetű szabólegény lázító szónoklatokat is tart és kit a kisebbségben maradó párt emberei közül nagyobb zavargás veszélye nélkül eltávolítani lehetetlen.

A helyzetet gyorsan felfogva, a még ki nem játszott, de leghatásosabb fegyveréhez nyult, a nevetségessé tételhez.

A megjelenésére beállott elcsendesedést arra használta fel, hogy az előtte ugráló alak feje fölött elpillantva, messze hallható hangon kérdezte: »Ki kiabál itt?»

Egyszerre csend lett. Úgy látszik mindenki esodálczott ezen a kérdésen, mikor látták, hogy a zaj okozója a kérdő előtt ugrál.

STOWASSER JÁNOS osas árt és kórályt udvari szállító
a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir.
Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az
Rákóczi tőrogrató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Első magyar vill. erőre berend. hangszer-gyár
honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a
Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tőrogrató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős el-
pusztítóhatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöletnek. Árjegyzék minden hang-
szerről külön küldetik. Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára. 8

A csendet felhasználva megragadta a kétségbeesetten kapálódzó kis pupos emberke gallérját és a tömeg fejmagasságába emelve azt mondta: «Gyere csak közelebb hadd lássalak!»

Az erre el nem készült tömeg nevetésben tört ki és a karhatalmi parancsnoknak nyert ügye volt. A csufolódók: «Gyere csak közelebb hadd lássalak!» kiáltása elüldözte a szabólegényt, úgy, hogy félóra múlva még a választás területén sem volt feltalálható.

Mindenki saját magáról tudhatja, hogy szép szó, rábeszelésnek inkább enged, míg a gorombaság elégületlenné teszi, sőt ellentállását hívja ki.

Minden emberben meg van az. Hol az érzület oly romlott, hogy ilyennek nem engedne, ott sem veszett ám kárba a szép szó. Meg van legalább fosztva attól a mélységetől is, hogy a csendőr magatartása, mely emberi méltóságában sértette, ösztönözte az ellenállásra.

Azonkívül tudjuk, hogy bármily jogos is volt a fegyverhasználat, egy jobbjézű ember — a csendőrrel ez feltételezhető — mindig bizonyos lekinyugtalanságot érez. Milyen lehet már most azon csendőr lelki állapota, ki később az esetet nyugodtan átgondolva, arra az eredményre jut: «Ebben az esetben, ha így, vagy úgy cselekszem, elkerülhettem volna a fegyverhasználatot.»

Az emberszeretetet, a humanizmust azonban túlhajtani épen oly hiba, mint ellene vételeni.

Vannak esetek, mikor a csendőr akkor cselekszik az emberszeretet érdekében, ha minden rendelkezésére álló eszközzel kiirtja a társadalom testén rágódo férget.

Egy veszélyes gonosztevő: gyilkos, rabló stb. veszélyesebb mint a farkas vagy bármely veszélyes vadállat, mert rajta van az Isten képmása, mely a tisztességes emberek közötti megjelenést lehetővé teszi. A vadállatot messziről meglátja az ember, de a veszélyes gonosztevőt közelébe engedi és csak későn ismeri fel a veszélyt.

A «Szerv. ut.» 11. §. 4. pontját vélem egyedül szigoruan alkalmazandónak.

A veszélyes gonosztevőt a nép közé szabadítani annyi, mintha veszett eb szabadul a nyáj közé. Az harap, mert állapota kívánja: ez őt, rabol, mert természete megengedi és könnyebb megélhetési forrásnak tekinti.

Kérdem: érdemel-e kiméletet az, ki csak alkalomra vár, hogy raboljon gyilkoljon, ki előtt egy emberélet annyit sem ér, mint egy csirke élete?

Természetes dolog, hogy itt is csak akkor alkalmazandó a lőfegyver, ha a csendőr parancsoló rákiáltására meg nem áll, vagy a csendőr látja, hogy sem maga, sem az esetleg ott levők segítségével el nem foghatja, vagy a terepviszonyok olyanok, hogy minden pillanatban nyoma vesztet.

Itt tényleg nem használ a szép szó, nem a kérés, itt fenyegetés szükséges és annak nyomatekót a fegyver ad.

Ki az az ember, ki ily módon elnézésre nem számíthat?

Nem értem azt, a ki hirtelen támadt haragjában valakit megölt, mert az tettet alkalmasint megbánta és többet másra nem veszélyes. Az sem mindig sorolható ide, ki haragosát bár jól kidolgozott terv szerint, hidegvérrel megölte, mert ez előtt is biztonságban érezheti magát más ember. Ezek még igényt tarthatnak a társadalom és így a csendőr kiméletére.

Főleg azokat tekintem vadállatoknak, kik jogtalan vagyonszerzés céljából raholnak, gyilkolnak, csak azért, mert dolgozni nem akarnak, csak a másé után áhítoznak és ha azt szépszerével nem kapják, nem rettennek vissza a gyilkosságtól sem.

Ezeknél nem pillanatnyi elhatározás, nem a szenvedély vezeti a kezét, hanem keresetforrásnak tekinti és ki előtt épen oly kevésbé van biztonságban a drótostót négy krajezárja, mint a bankár ezrei.

Ilyeneknek tekintem azokat, kik egyenként vagy csoportosan fegyveresen csavarognak, esetleg keresetforrásuk nincs, kik általános tapasztalás szerint nem személyük védelmére, hanem aljas céljaik elérésére és végrehajtására viselnek fegyvert.

Ezek lábball tiporják az isteni és emberi törvényeket, ezek kivonják magukat a társadalom kötelékéből, mi jогon számíthatnak tehát arra, hogy a társadalom őket felemelje és azok kiméletére, kiknek élete ellen törnek? Hiszen a társadalom kigyót melegít a keblén, ha ezeket felkarolja és a bűn melegágyát veti meg, ha ezeket menti. A rossz példa amúgy is vonz, szükséges tehát, hogy mögötte ijesztő rém is legyen.

Nem lesz teljesen czéltalan ha befejezésül még egy kérdést világítunk meg.

Ho yan előnyös egy tömeggel szemben szükségessé vált fegyverhasználatot végrehajtani a nélkül, hogy túlnagy vérontást idéznénk elő és hogy a kívánt czél mégis biztosan elérhető legyen.

Természetesen ez az egy-két főhol álló járőrnel talán nehezebben keresztülvihető, de a hol több csendőr egy ember parancsnoksága alatt áll, ott nem ütközik nehézségbe. Előrebocsátom, hogy a fegyverhasználat elkerülhetetlen és a helyzet úgy alakult, hogy a «Szolg. ut.» 27. §. 3. pontja és 68. §. rendelte elfogásokat már eszközölni nem lehet, vagy az ezirányu kísérlet eredménytelennek bizonyult.

Ilyenkor kell a parancsnoknak a legénységet legjobban fegyelmezni. Ha ily esetekben a parancsnok az «Égyes tűz» vezényszóval a legénységet felszabadítja, ugyanaz az eset áll elő, mint mikor a kis gyermek, ha sötét szobában fél és fütyülni, vagy énekelni kezd: ugyanis mindenki igyekszik izalmában minél több lövest tenni, hatra-vakra lönek, nem találnak és ezáltal a tömeget még jobban felbátorítják és izgatják.

A legjobb órák,

47

legszoliditább óraszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műfőrszónál Szegeden.

25 Juvilások 10 évi jótállás mellett. 20

Arjegyzék ingyen!

„Össztüzet» vezényelni czéltalan, mert vagy egy főkolomposra ezélez mind, vagy vaktában a tömeg közél és sok ártatlant öl meg.

Födolog a moralis hatás.

Ilyenkor kell a parancsnoknak bebizonyítani, hogy ő nem fél és másnak sincs félelemre oka. Ezt bebizonyítja, ha a tüzelést szabályozza.

Ha ily esetben a parancsnok messze halló hangon vezényli: «Tüzelni!... az ellenszegülő néptömeg... Kész!» utána pedig megszólítva egy jó lövő csendőrt, a czéltárgyat megadja: «X. csendőr látja azt a kékkabátos fejezés embert az első sorban? Cél... Tűz!» Könnyítés okából a kijelölt csendőr mögé állhat és karddal a személyt meg is jelölheti. Ha ez nem használna, esetleg más csendőrnek új czélt jelöl ki. A tömeg hallva a parancsnok vezényszavát, mihamar megérti, hogy itt nem tömeggyilkolásra törekszenek, hanem csak egyes főcsahosokra lönek. Ennek megértése után szeretném látni azt, a ki harmadik czélpontnak jelentkezik.

A tömeg erre feltétlen oazlik, vagy legalább is a támadással felhagy és mi két lövéssel, melynek egy-két alattja, esetleg ugyanannyi sebesültje van, gyorsabb és talán jobb eredményt értünk el, mint egy vaktában el-tüzel sor- vagy egyes tüzzel.

Azon kívül az emberszeretet törvényének is eleget tettünk, mert így csak azok bűnhődtek, kik lázításukkal magukat és másokat romlásba akartak dönteni, míg utóbbi módon talán több hal és sebesül meg olyan, kit pusztán a kíváncsiság hozott oda, a nélkül, hogy a lázadásban része volna, míg a főkolomposok ilyenkor rendszerint megmenekülnek.

Nem megvetendő az a moralis hatás sem, mit ez által úgy a tömegben, mint a csendőröknél elérünk. Amazok vesztik a bátorságukat, látva itt a nyugodtságot, emezek ellenben az idegeiket eleinte megbénító állapot hatása alól szabadulva, bátorságot meritenek és könnyebben átesnek azon a szorongó érzésen, mely ily komoly pillanatokban még a gyakorlottat is elfogja.

Az itt elmondottakból levonhatjuk a következtetést, hogy nyugodt, minden dölyfösségtől ment komoly, de a mellett barátságos és jóakaró fellépés a legritkább esetekben tévesztheti el hatását. Ez közelebb hozza a népet a csendőrhöz és viszont és ha ily magatartásával a csendőr, mint egyén és az intézmény mogkedveltette magát, ritkán fog az ügy fegyverhasználatig fejlődni, mert a nép mindig helyzete kimagyarázását és esetleg orvoslását fogja a csendőrtől elvárni, mielőtt orószakhoz nyulna.

Ebben a hitében aztán ne is csalatkozzon. Egy ember túlkapása pillanat alatt lorontja, mit százan építettek.

Azért ellenőrizzük egymás cselekedotét, oktassunk, tanítsunk, hol pedig káros hatásu visszaélést látunk, ott működjön a szigor és azt engedjük át a megérdemelt büntetésnek.

Az algyői fegyverhasználat.*

«Agyon kell verni a csendőröket... még ma csendőrvért iszunk... ne féljete, mert a csendőrök csak vaktöltéssel lönek»...

Ez volt a mottója annak a támadásnak, a melyet Kiss G. Dezső csendőr két sikerült lövéssel vert vissza s a melynek eredménye eddig egy halott, egy életveszélyes és két súlyosan sérült, nem számítva azt a több könnyebben sérültet, a kik a következményektől tartva, eltitkolják sérüléseiket.

A magyar virtus ismét kitört a duhaj legényekből... a bor és a táncz hevítette vérök nem tudott másként csillapulni... csak a vör láttára jöttek magukhoz és kerestek menekülést mindenfelé.

Lapunknak egy barátja, ki a helyszínére kiszállott, az alábbiakban részletesen számol be erről a fegyverhasználatról, a mely Kiss csendőr higgadt és nyugodt föllépéséről tesz fényes tanuságot. Egyetlen egy csendőr állott szemközt mintegy 150 főnyi többé-kevésbé ittas tömeggel, a mely esztét vesztve és emberi formájából teljesen kivetközve, sörös üvegekkel és székekkel támadott meg egyetlen egy csendőrt. Póruł jártak. Annak a csendőrnek helyén volt a szive... az a csendőr nem ismerte a veszélyt s még akkor is, a mikor a támadók egyike már jelsipszinórját letépte s a többiek alig 15 lépésnyiről hajították meg üvegekkel és kövekkel, még mindig figyelmeztette őket. Okosan, figyelmeztető szóval igyekezett elkerülni a vérontást, nevén szólította a legizgágább legényeket, szinte kérlelte őket az eltávzásra. Már régen meg lett volna a jogalap a fegyverhasználatra s ő még mindig bizott abban, hogy támadói észre térnek. Figyelmeztető szava azonban siket fülekre talált s ennek tulajdonítható az, hogy a béke csak emberélet árán volt helyreállítható.

Maga az eset a következőképen történt:

Folyó hó 27-én, vasárnap délután, a csongrádmegyei Algyő községben Salamon István korcsmája ndvarán tánczmulatság volt. A mulatók jókedvűek voltak s rendezavarástól tartani nem kellett, éppen ezért csak Kiss csendőr lett egyedül kivezényelve. A mulatságot hat óra után Sári Szabó András kubikos-napszamos zavarta meg, a mennyiben egy másik legénnyel összetüzött. Parázs verekedés fejlődött ki ebből, a melynek azonban a belyszínén megjelent Kiss csendőr — a veszekedő tömeget az utcára szorítva — csakhamar véget vetett. Sárít átadta bátyjának, a ki azt hazakisérte.

Ezalatt bent a korcsma udvarán két pártra szakadtak a még ott maradt legények; egyik a csendőrnek, a másik Sárinak fogta pártját s hogy az igazukat dokumentálhassák, hevenyében oly véres verekedést kezdtek, a melynek pár meglékelt koponya volt az eredménye.

* Ily módon leirt, aktuális, hasontárgyu közaleményekért igen hála lenno: a szerkesztőség.

Ha fáj a feje ⁷ no tétovázszék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 percz alatt a legmakaosabb migráint és fofájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispessten. Orvosok által ajánlva. Három dobozról ingy. postai szállítás.

S csodálatos mód, mire Kiss csendőr visszatért, már csendőrvér után áhítottak pártkülönbség nélkül. Kiss szorongatott helyzetéről tudomást szerzett a községben sétáló Laskai János csendőr, a ki kardot rántva sietett bajtársát védelmezni.

A többszöri figyelmeztetés eredménytelen maradt, a tömeg magatartása mind fenyegetőbbé vált s a két csendőr kénytelen volt — védettebb helyet keresendő — az udvar hátsó része felé hátrálni.

Az udvar közepén van ugyanis a fedett nyári táncz-helyiség, mögötte pedig mintegy 10 lépésnyire a mellék-helyiségek, a melyeknek tőszomszédságában van a kert kerítés. Ebbe a sarokba húzódtak hátra a csendőrök azt gondolva, hogy itt félig-meddig védett helyzetet találnak. Tévedtek. Itt ugyanis egyszerre két oldalról támadtak rájuk, a mennyiben a támadók egy része a táncz-helyiséget megkerülve, közvetlen közelből veszélyeztették a két csendőrt. Kiss csendőr még most is oszlásra hívta fel a tömeget. Egy sörös üveg volt a válasz, a mely Kiss feje felett repült el. Közben Bartók Illés napszámos egy ugrással Kiss csendőr mellett termett s azt meg akarta ragadni, de csak a jelszipcsinórt tépte le. Erre Laskai csendőr letépte Bartókot és azt a társától elkért bilincscsel ártalmatlanná tette. Egy pillanat műve volt az egész. A mikor azután egy sörös üveg magát Kiss csendőrt is mellen találta már elkövetkezett az a pillanat, a mikor már a csendőrök élete komolyan veszedelembe forgott.

S ime Kiss még egy újabb figyelmeztetést kísérelt meg:

— Oszoljanak, mert lövök!

Az éktelen szitkolódás, kiáltás és káromkodásokba azután beleszólt a csendőrfegyver dörrenése is. Egy pillanatig csend van, mire újból kitör a lárma:

— Ne féljete, vaktöltéssel lö! — közben újból egy lövés, a mely megtette a hatást. *Virág Kis Mihály 27 éves nős napszámos hollan, Annus György 18 éves legény pedig halálos sebből vérezve, eszméletlenül lerül el a porban.* Óriási riadalom, iszonyu pánik vesz erőt a tömegben, a mely hanyat-homlok rohan ki az udvarról, a hol még két súlyosan sériült fekszik; nevezetesen Biczók József és Bokor Mihály 18 éves napszámosok.

A két csendőrrel futólépésben megérkező őrsparancsnok azután kitisztítja teljesen az udvart; ezt követi a főzinkosok elfogása.

Letartóztatták: Bartók Illést, Boldizsár Mibályt, Czirok Imrét, Biczók Mihályt, Petróczy Istvánt, Molnár Jánost, Czirok Antalt és Fülí Sándort, a kik kikérdezés után a szegedi ügyészség fogházába szállítottak be.

A holttest ott maradt az udvaron, a három súlyos sériült pedig a szegedi kórházba lett szállítva, a hol Annus György eszméletlenül fekszik. Lábai teljesen érzéketlenek; a czombjába szurt tűt sem érzi meg.

Annus állapota rendkívül súlyos, mert a mikor a vállába kapott lövés után összeesett, agyrázkódást is szenvedett.

A birói kivizsgálás során a fegyverhasználat jogos-sága kétségtelenül meg lett állapítva.

Ime újból egy eset, a mely legénységünk rendkívüli és halált megvető bátorságáról tesz tanubizonyosságot, egy eset annak az igazolásául, hogy a magyar csendőrnek a veszély tetőpontján is helyén van a szive! Félelmet, meghátrálást nem ismerve, a fegyver becsületét megóvja még akkor is, a mikor féllábbal már a sárban van.

Hősiesen küzdött mind a két csendőr; az egyik felveszi a harcot egyedül egy vérszomjas s a bor hatása alatt állattá fajult tömeggel szemben, a másik pedig meztelen karddal a kézben kér részt a dicsőségből.

Derekas munkát végeztek s mi, a kik derék csendőreinkkel mindig együtt érzünk, őszinte szívből üdvözljük a két hőst.

— n. —

Köpenicki csendőrök garázdálkodásai.

Irta: Stenszky Lajos csendőrfőhadnagy.

Bácsbodrogvármegye Tavankut-pusztán Tumbász Laketics József és Zebovics János ottani legények összebeszélvén, elhatározták, hogy csendőröknek öltözve, az éj leple alatt részint haragosaikon töltik ki szujjokat, részint pedig ba lehetséges, szereznek maguknak valamit, már t. i. olyasmit, a mit észrevétlenül el lehet emelni.

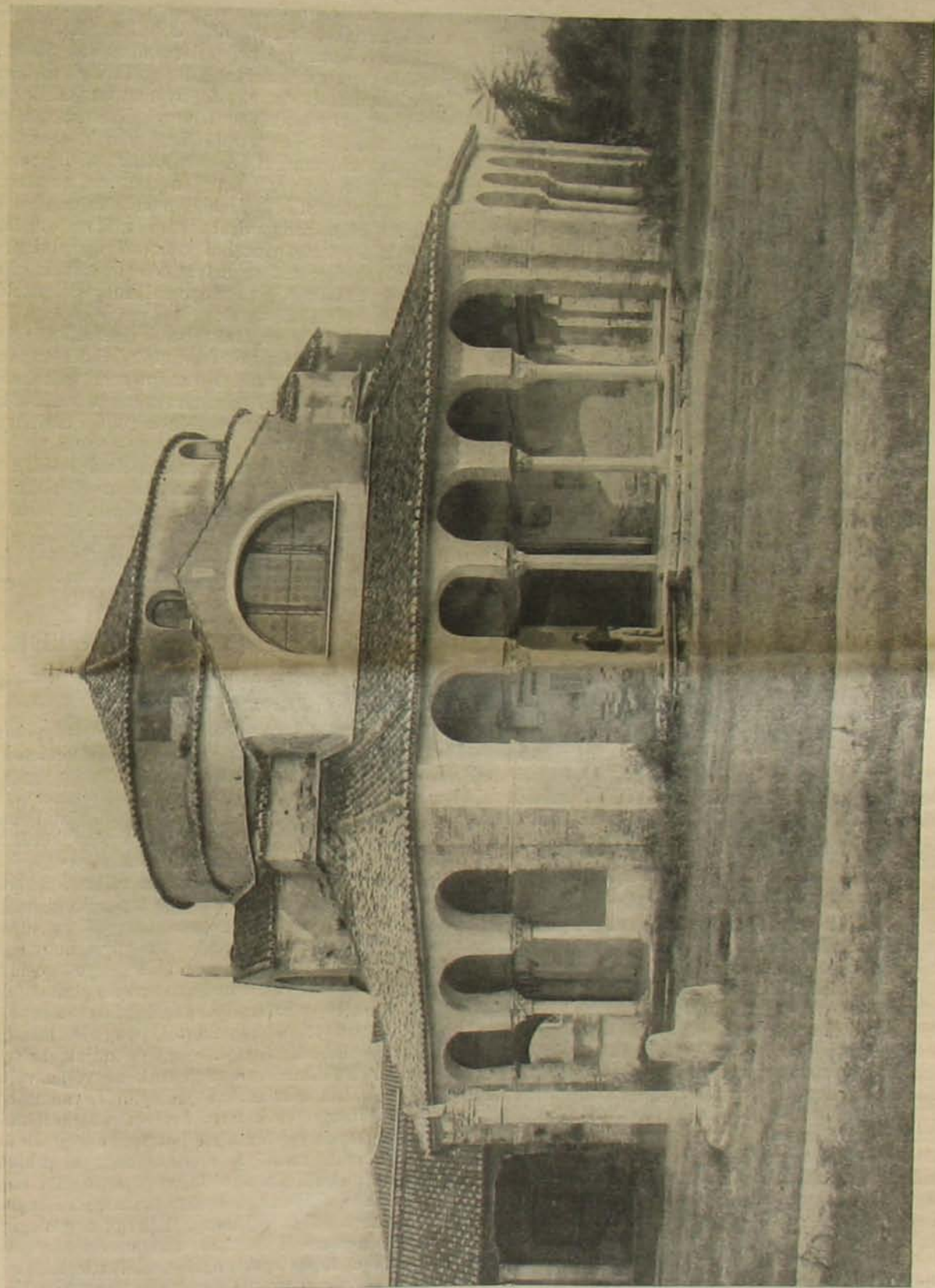
E célból mult év deczember 29-én ismerős polgári egyenektől két csendőrsapkát, egy csendőr- és egy rendőrköpenyvet szereztek s egy kétécsövű vadászfegyvert és egy Werndl-féle fegyvert kölcsönöztek. A rossz sapkát, kakastollcsomót tűzve mellé, fejükre tették. Tumbász a csendőrköpenyt öltötte magára s a Werndl-féle fegyvert vette vállára; Zebovics pedig a rendőrköpenyt húzta fel s a kétécsövű fegyvert vette magához. Az előbbinek öcsese Tumbász Laketics György pedig polgári ruhában kissé távolabbról követte őket s a mult év deczember hó 29-én este 8 óra tájban elindultak Tavankut-pusztára portyázni.

Az ügynevezett Budanovics soron kezdtek meg működésüket; behatoltak Bulyovasics Antal tavankutpusztai lakos házába s a zajra, a sötét konyhába kisiető gazdát

BUTOR

késpénzért v. részletfizetésre legjutányosabbáron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TEREZ-KÖRÚT 8. SZ.
 13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—69.

BUTOR

Attila nyomai Olaszországban. — A torsellói templom, előtte Attila kőszéke.

Köpenicki csendőrök.

a két fegyveres egyén megragadta s puskatussal jól megdöngönyözve, ott hagyták. Az illető a sötétben csendőröknek gondolta a jövővényeket s mikor kezeik közül kiszabadult, nehogy még egyszer elővegyék, csatládjával együtt bezárkózott szobájába.

A két álcsendőr innen eltávozva, Darabos Mihályné tavankutpusztai lakos bázába batolt be. A nő már ágyban fekvé aludt, de azok dörömbölés, szidalmazás és káromkodás közepette felköltötték s kényszerítették, hogy menjen a szomszédban lakó Kollár Mibálynéhoz s hívja ki.

A szegény asszony a két fegyveres egyéntől megremülve, úgy a hogyan az ágyból felkelt, egy szál ingben s mezitlán futott át a hideg téli éjszakában a szomszédban lakó Kollárekhoz s felzörgette őket. Kollárné azonban nem merészelt kijönni, helyette az ura Kollár Mihály jött ki. Amint a két álcsendőr Kollárt jó nagy busággal felfegyverkezve meglátta, jónak látta odább állni s így Kollárnón nem tölthették ki boszujukat.

Innen aznap este 10 óra tájban özv. Peics Jánosné ablaka alá mentek s az ablakot erélyesen megzörgetve, bekiáltották, hogy: „Csendőrök vagyunk, nyissa ki az ajtót! Itthon van-e István nevű fia? A nő igenlő válaszára meghagyták Peics Istvánnak, hogy azonnal öltözködjék fel, mert el fogják kísélni. Peicsné eleinte tiltakozott a bekísérés ellen, majd könyörgésre fogta a dolgot, de az mitsém használt. Peics Istvánnak fel kellett öltözni s a két álcsendőr elhurcolta az ijedtében szepegő legényt. Úgy egy fél óra bosszáig kísérték az illetőt az utcákon, majd meggondolva a dolgot, eleresztették.

Ekkor mindhármán betértek Katymaricz Márton tavankutpusztai lakos kerítetlen udvarába s mivel már előzőleg tudták, hogy az illető lefekvés előtt pénztárczáját az udvari ablak deszkájára belyezi, az ablakot betörték

s az ott levő pénztárczáját 114 korona tartalommal ellopták s mindhármán elmenekültek.

Katymaricz Márton az ablakbetörés zajára felébredt, az ablakhoz futott, de úgy pénztárczájának, mint a tetteseknek már csak hült helyét találta.

Másnap, azaz múlt év december hó 30-án reggel mentek panaszra az inzultált egyének és a káros is a tavankutpusztai örsre. A nyomozást Fink György csendőr ez. örsvezető és Szurgyi Ferencz próbacsendőrök állott járőr vezette be, kiknek sikerült is a tetteseket kinyomozni. A garázdálkodást beismerték, de a pénzlopást tagadták, miután azonban az esetet megelőzőleg pénzüik egyáltalán nem volt, az eset megtörténte után pedig Szabadkára utazva, ott feltűnően költek, mely pénz hol szerzését igazolni nem tudták, továbbá, mert a helyszínén az ablak alatt levő sárban puskáik tusának nyomai megtaláltattak, így a lopás is reájuk bizonyult.

Nevezettek a nyomozás befejezése után, mivel már büntetett előéletűek voltak s szökésüktől tartani lehetett, elfogattak s miután Tavankut-pusztá Szabadka törvényhatósági joggal felruházott város területéhez tartozik, folyó év január hó 1-én a rendőrkapitányi hivatalnak átadtattak.

Tekintve, hogy ilyen eset ritkán fordul elő, a szabadkai rendőrkapitányság lefényképeztette a bárom jó madarat, mit olvasóinknak is bemutatunk. A mint a képen látható, oly büszkén állott a két köpenicki csendőr a fényképező gép elé, mintha egy derekasan keresztül vitt nyomozásból kifolyólag elfogott tettet mutatnának be.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

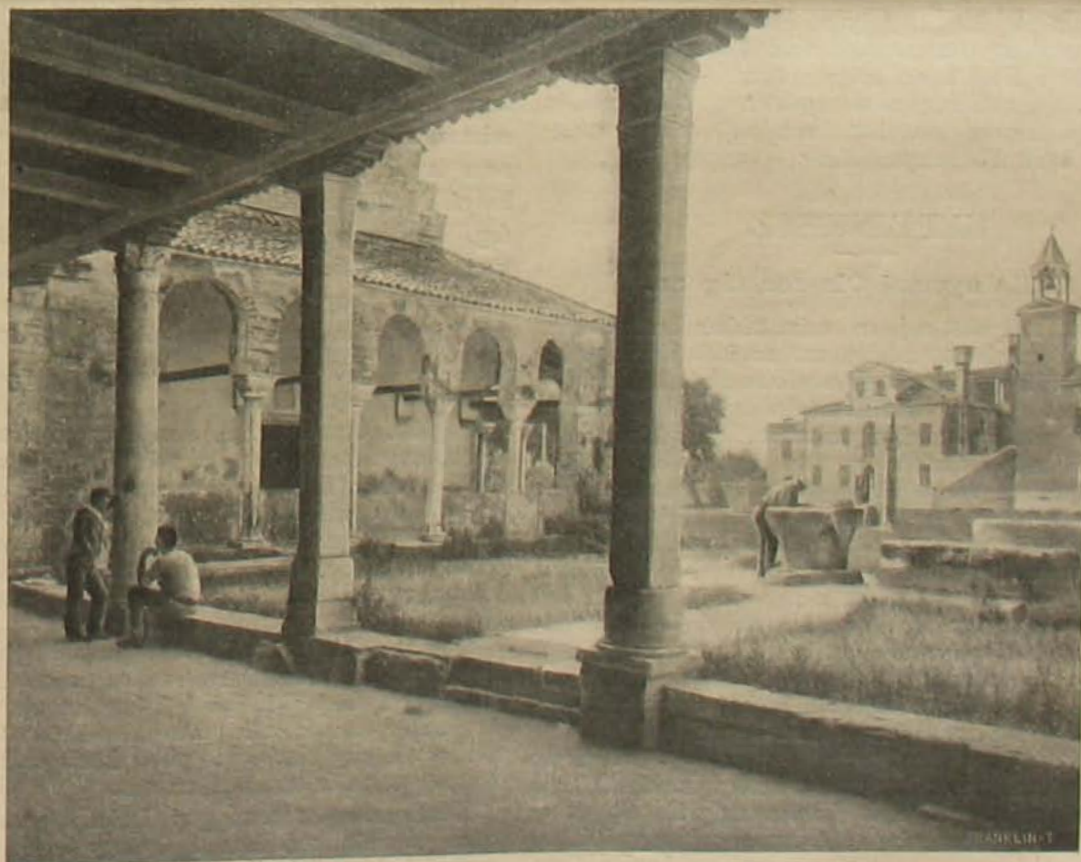
A Föld kora.

A mikor a történész a történelmi események egymásutánját megállapítja, az eseményeknek nemcsak időbeli sorrendjét igyekszik meghatározni, hanem egyszerűs mind arra is törekszik, hogy az események közti időt is kifürkésze. Időegysége a Föld tengelyekörül forgásának egysége: a nap, vagy a Földnek a Nap körül való keringési ideje: az év. Az időszámítás kezdetéül pedig valami különösen fontos eseményt választ, például Róma megalapítását, Krisztus születését. A geológiában járatlan ember ezeket az időegységeket és ezt az időszámítási módot természetesen tartja s azt várja, hogy a geológiában is pontos időadatokra talál az egyes geológiai események között, valamint hogy arra is pontos felvilágosítást kap, hogy valamely geológiai eseményt mennyi idő választ el a jelenkortől, vagy valamely nagyjelentőségű eseménytől. Ámde tudjuk, hogy az őskorban Földünkön a nap csak négyórás volt; ehhez képest tehát mindazok a geológiai folyamatok, melyek a Föld tengelyének forgásával összefüggésben állanak, szükségképen egy év alatt batszor oly gyakran ismétlődtek, mint most. A szerint, hogy a geológiai időszámítás alapjául a mostani, vagy az előbbi nap hosszát vesszük, az időszakok hossza batszorosan ingadozhatik.

Számos jelenség bizonyítja, hogy a geológiai eseményekben nincs időszakos visszatérés. A nap és az év hatása a földrétegekben alig található fel, a nutáció és preczesszió nyomait is biába keresték. Milyen időegységet válasszunk tehát, a mikor a geológiai folyamatok egymásutánja mindig új állapotokat idéz elő s honnan kezdjük az időszámítást? Bár ezek az elvi bibaforrások elkerülhetetlenek, mégis különböző módo-

Részlet az aquilei múzeum belsejéből, Attila korára vonatkozó régi kőekkel.

Attila nyomai Olaszországban. — A torcellói templom udvara.

kon igyekeztek a geológiai időszakok évhosszát megállapítani. A zsidók legrégebbi időadataitól kezdve, kik még most is a világ teremtésétől számítják az éveket, a legújabb időkig, mindig hosszabb időre becsülték a föld korát.

Teljesen különböző föltevések alapján különböző időre becsületék a föld korát. Így:

Kelvin lord szerint a Föld	20 millió éves
Kövesligethy	20
Davis	25
Dana	48
de Lapparent	70
Croll	100
Haughton	200
Lyell	2400
Wallace	500
Geikie	100-680

Mindezek a számítások matematikailag megtámadhatatlanok, de geológiai föltevéseik ingatag alapra épültek s ez okozza az eltérő eredményt. Ismételtlen azt hitték, hogy az egyes geológiai események eredményeinek számtani felhasználásával megállapítható egyes időszakok hossza. Abból, hogy a szél az egyiptomi Daphnaeban egy 10 méteres dombot 2000 év alatt fúj el, arra következtettek, hogy valamely sivatagvidék 100,000 év alatt 500 méterrel alacsonyodik; ezzel ellentétben azonban számos sziklafalon sok ó-egyiptomi irat maradt ránk, melyeken kopás alig vehető észre.

Mindezeknél a számításoknál egy vagy több hibaforrás érezteti hatását, úgy hogy a végeredmény hamis. Az óceán sótartalmát és kémiai mállását is többször használták fel a Föld korának meghatározására és ennek alapján Mellard Read 600 millió, Romer pedig 100 millió évre becsülte. Más számítások a pontosan megmért geológiai szelvényekben előforduló köznek vastagságán alapulnak. Még csekélyebb értékű az a módszer, a melyik szerint a szervezetek alakváltozásainak alapján akarják a Föld korát megállapítani.

Valamennyi módszer nem egyéb tapogatózásnál és bizony egyelőre csak annyit tudunk teljes bizonyossággal, hogy a mi Föld-anyánk öreg — nagyon öreg.

KÉPEINKHEZ.

Attila nyoma Olaszországban.

A képek, melyeket a jelen számnkban bemutatunk, a nagy népvándorlás idejét, azt az időt idézik emlékünkre, amikor őseink — a történetírók szerint — Attila vezetés alatt Olaszországba betörték a falukat, városokat pusztítottak el egymásután. Ezek közé tartozik Aquilejának a történelem által igazolt elpusztítása is, a melynél a város elestét a fiókáikkal előre megszökö madarak jelezték. Képeink egyikén látható az a márványszék is, amelyen a monda szerint Attila akkor trónolt, mikor Aquileja elpusztulása után a hódolókat fogadta. Maga a történelem nem igazolja ugyan ezt, de a márványszék ma is mint Attila székét mutogatják a Torcelló laguna-szigetének kerek vén dómja előtt a kíváncsi idegenek.

Arra nézve pedig, hogy ez a szék hogy került oda, megint csak a mondára kell bivatkozunk.

Aquilejától nyugatra, nem messze attól az akkor még lakatlan szigetsoportól, amely most Venezia (Velence) márványpalotáit bordja magán, volt akkor egy hatalmas római város: Altinum, mintegy 500,000 lakossal. Altinum pusztulását, hasonlóan Aquilejáéhoz,

az állatok szintén előre jelezték, amennyiben, még mielőtt Attila közeledésének híre ide eljutott volna, seregestől menekültek a városból. A lakosság erre a jelenségre megrémülvén, elhagyta városát és követte az állatokat. Csak kevesen maradtak vissza a városban, akik egy égi jel utmutatása nyomán a lagunák közül kiemelkedő egyik szigetsoporra menekültek s ide hordták át a szétbontott házak köveit is és ezekből építettek egy várost, amelyet előbb Novnm Altinum-nak kereszteltek, de később emlékezésül az égi jelre és arra a templomtoronyra, amelyből ez új város helyét először megpillantották, Turris vagy Turcellum nevet adták a városnak, amelyből később Torcelló lett.

A monda szerint tehát az épületkövekkel együtt került Attila márványszéke is Torcellóba. Ugyanigy vándoroltak tovább e kövek Torcelló bányatárolása után a Rivoalto nevű legnagyobb és legszilárdabb laguna-szigetre, amelyen később csodálatos szépségével Adria királynője, Venezia (Velence) emelkedett ki a habokból.

És Torcelló laguna-szigetének kerek vén dómja előtt, a felburjánzott füben és gyomban még ma is ott áll hóféhéren egy simára kopott márványszék, az Attila széke, hirdetvén a késő utódoknak, hogy városok eltűnhettek a földszínéről, a tenger megszökhett alólok, lagunák kiszáradhattak, de Isten ostarának emléke még ma is él e holt vizek felett.

HIREK.

Értesítés. Az Osztr. Magy. Rendőrkutya Egyesület szeptember és október hónapban Wienben egy idomító tanfolyamot fog felállítani Most Konrád porosz kir. rendőrbiztos, az első német szaktekintély vezetése alatt. Ezen tanfolyamban csendőrtisztek és rendőrtisztségviselők vehetnek részt. A jelentkezési határidő szeptember hó 20-ika és a jelentkezések: Wien I. Fleischmarkt 10. An das General-Secretariat des öst.-ung. Polizeibund-Vereins ezimzendők. Részvételi díj: egyleti tagok részére 50 K, nem tagok részére 100 K. Az egyesület az urak és kutyáik jutányos elhelyezéséről kívánatra gondoskodni fog. Minden jelentkezőnek egy legalább 10 hónapos, tiszta faju (Ariedala-Terrier, német juhászkutya, Dobermannpincs vagy Rottweiler), lehetőleg még nem idomított, élénk véralkatu kutyát kell magával hozni. A kutya származási anyakönyv másolata és a részvételi díj a jelentkezéshez melléklendő.

Megelőtt őrmester. A beregmezei vásárosnaményi őrsön, augusztus 27-én reggel ¼4 órakor, Szoboszlai János csendőr, Illés Fulöp őrmester, őrsparancsnok ellen, eddig ismeretlen okból annak életveszélyes sérülésével végződő löfegyvert basznált. Az ügy kivizsgálása céljából Kalcher Árpád honvéd százados-hadbíró, a IV. számú csendőrkerület igazságügyi előadója, a helyszínre kiszállott.

Megtámadott csendőr. A baranyamegyei Mágocson, augusztus 27-én este ½10 órakor Szabó Ignác ottani őrsbeli csendőrt sétaközben négy legény megtámadta. A csendőr támadói ellen karddal védekezett s azok közül egyet súlyosan, egyet pedig könnyen megsebesített, maga a csendőr sértetlen maradt.

Kérelm. A sepesmezei Iglón állomásozó Deszán-csis csendőr kéri Egresi György 5—6. évét szolgáló csendőrt, hogy ezimét vele tudassa.

Schwáb József művésztanár és ékszerész
Szabadka, Fő-tér. ::

A m. kir. csendőrség szives figyelmébe! Az a csendőr, aki órát, ékszeri akar vásárolni, úgy késpénz mint részlete, forduljon olyan üzletre, amely rövid 1—2 év alatt kizárólag csak a csendőrségtől 120 elismerő levélben részesült, ezen elismerést csak azért értük el, mivel a saját kézből szabályzott óra egy hó alatt legfeljebb csak 5 percet különbözhet. Kérem sziveskedjenek mintákat kérni. A mintáknak ára 8 koronától felejt.

KÜLÖNFÉLÉK.

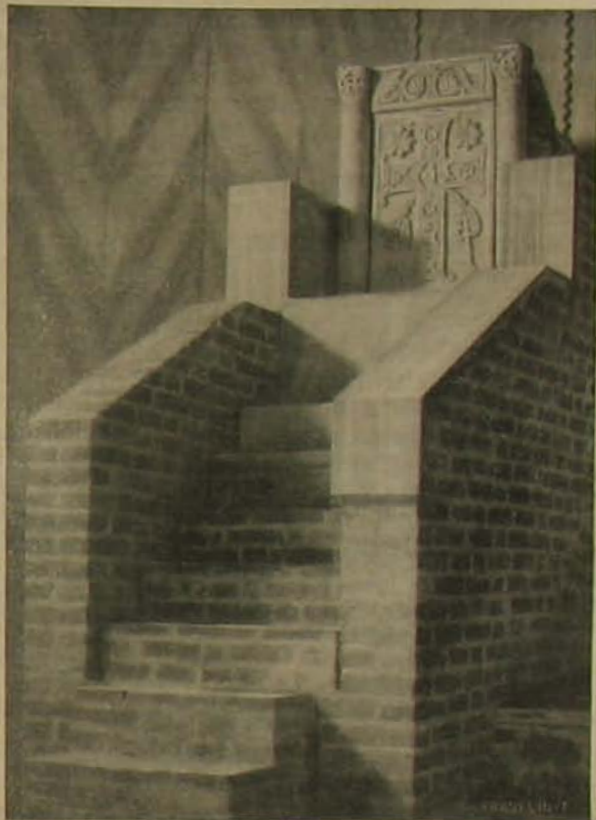
Expedíció a holttengerre. Ez év őszén, mint már jelentettük, a berlini tengerrajzi intézet igazgatója, A. Brühl dr. a berlini palesztina-kutató társaság megbízásából hat heti expedíciót indít a Holttengerre. A meder első alaposabb topográfiai átkutatását Lynch hadnagy amerikai kutató végezte 1849-ben, az ő kutatásait pedig 1864-ben a francia De Luynes márki folytatta. Azóta a kutatók csak alkalmilag keresték fel ezt a sok tekintetben még rejtélyes belvizű tengert. Lynecbnek és Luy-nesnek annak idején úttörő megállapításai ma már nem tekinthetők elegendőknek, mert a kutatások kezdetleges kutatási eszközökkel történtek és különösen a fenék alakulása még teljesen ismeretlen. A víz kémiai összetétele is pontosabb megállapításra szorul, ép úgy a Holttenger növény és állatvilága is. A régi feltevés ugyanis, a melytől a tenger nevét kapta, hogy tudniillik benne semmiféle szerves élet nincsen, ma már teljesen tarthatatlan. A tengerfenék tüzetes átkutatása a sólerakódások keletkezésére nézve fog felvilágosítást adni.

A vasút hajdan és most. A mikor az első gőzmozdony egy hozzá kapcsolt vasúti kocsival Angliában próbaújtját megtette, épen két órába került, mire a 12 angol mérföld hosszú pálya végére ért. Az embereknek tetszett ugyan, hogy ime lehet kocsit ló nélkül is hajtani, de az új találmány mégsem ragadta el őket. És az az újságtudósító, a ki a próbaútról lapjának jelentést tett, a következőleg nyilatkozott:

„Az első nyilvánosság előtt tett kísérlet bebizonyította, hogy a gőzvasút gyorsaság tekintetében nem fogja felülmúlni tudni a lovasfogatot. Nevetséges dolog volt azt híresztelni, hogy 12 mérföldet tud átrobogni óránként, mikor ezt a távolságot két óra alatt nagy nehezen tette meg.”

Ma, mikor a vasúton óránként 100 kilométeres sebességgel száguldhatsz, mosolyogva gondolunk vissza erre a kritikára. S arra is, hogy mikor 1829-ben Amerikában megépítették az első vasútvonalat, annak tervezője Cooper boldog volt, hogy a gőzmozdony le tudott győzni egy könnyű kocsi fogott szürke lovat, a melylyel fogadásból versenyt futott. Ma körülbelül 250,000 kilométer hosszúságú vasútvonala van az Egyesült-Államoknak, 57 ezer mozdonnyal, 45,000 személyszállító és 2.000,000 teherkocsival. Hogy fogalmat nyeressünk ezekről az óriási számokról, elég annyit mondanunk, hogy az Egyesült-Államokban lefektetett vasúti sínekből tíz sávpárt lehetne keríteni a föld köré. És ha New-Yorkból San-Franciscóig csupa teherkocsit állítanának egymás mögé, akkor azok báromnegyedrésze a sorból kimaradna.

Mennyit keresnek az aviatikusok? A nagy angol körröpüléssel bofejeződtek az ideai nagy repülőversenyek. Az 1910. évi „repülő meetingek” éve volt, az 1911. év pedig a nagy túra-repülések éve. A német körröpülésen 442,000 márkát fizettek ki jutalomdíjakban a résztvevőknek, az európai nagy körröpülésen pedig 376,000 márkát került kiosztásra. Ezenkívül még három nagydíj verseny volt: Az angol körröpülés 204,000 márkával, a páris—madridi és a páris—római repülőverseny egyenkint 120,000 márkával. A siker középpontjában Beaumont áll, a ki nem egészen három hónap alatt 408,000 márkát szerzett versenydíjak révén. Az európai körröpülésen 123,000, az angol körröpülésen 200,000, a páris—római versenyen pedig 80,000 márkát kapott, mint győztes. Legveszedelmesebb ellenfele Vedrines

Bizanci stílusban készült püspöki szék.
Attila nyomai Olaszországban.

volt, aki a pária—madridi repülésen lett első és összesen 160,000 márkát nyert össze. Harmadik helyen áll Garros, aki 120,000 márkát nyert. A nagy összegeket azonban nem tartatják meg biánytalanul maguknak a repülők. Rendszerint szerződés áll fenn a repülőgépszállító gyár és a repülő között, amely szerint a nyert díjak felét a gyár kapja, amely ezért ingyen gépet és szerelőket bocsát az aviatikus rendelkezésére.

Rossini és a pinczér. Rossiniról, a világhírű olasz zeneszerzőről kedves apróságot közölnek az olasz lapok. Rossini világeletemben nagy inyenc volt és a rossz szakácsoknál csak a rossz muzsikuskokat gyűlölte még jobban. Egy napon Bolognában belépett egy étterembe, a hol nagy tisztelettel fogadták. A nagynevű vendég látogatása fölött érzett örömben azonban úgy az étterem tulajdonosánál, mint szakácsánál egy kis öröm is vegyült, mert tudták, hogy Rossinit milyen nehezen lehet kielégíteni. — Jó reggelt, barátom — kiáltotta Rossini a pinczér felé — rettentő éhes vagyok, hozzon gyorsan valami ennivalót! Nem tart sokáig és a maestro ott ül a reggelije mellett és eszik. Eszik és iszik, de nem beszél egy szót sem, ami rossz jel volt nála. Nemsokára elkészül az evéssel, a pinczér odafut hozzája és kalapját meg botját adja oda neki. — Köszönöm — mondja szomorú akezentussal Rossini, majd hirtelen fuldokló zokogásba tör ki. — Az Istenért, maestro, mi baja? — kérdezi a pinczér. — Jer, drága barátom, ölelj meg. — Sohasem merném azt megtenni, maestro! — Ölelj meg, ba mondom — ismétli Rossini még egyre zokogva. — De hát miért? Miért ölel meg? — Miért? Még kérdezed? Mi többé nem fogjuk egymást viszontlátni. Mert ebbe a korezmába ugyan nem jövök többé.

Egy regényíró, mint az angol rendőrség reformátora. Henry Fielding, a „Tom Jones” című híres angol regény szerzője, akit Walter Scott nevezett el az angol regény apjának, nemcsak az irodalom terén alkotott nagyot hanem olyan téren is szerzett elévülhetetlen érdemeket, a melyek a muzsák kegyeltjeivel csak a legtrikább esetekben szoktunk találkozni. Henry Fielding ugyanis, mint Claud W. Mullins egy angol folyóiratban ismerteti, reformátora volt a londoni közbiztonsági szolgálatnak, a mely az ő koráig a leggyatrább volt az egész Európában. 1749-ben Fielding a bowstreeti bírói állásba jutott. A bowstreeti bíró és ennek néhány embere képviselte akkor Londonban a Cityn kívül eső részek egyetlen rendőr-állomását. Fielding a kormány és a közönség figyelmét ráirányította a közbiztonság elbanyagolt állapotára és rövid életének utolsó éveit azzal töltötte, hogy igazi rendőrséget szervezett, mert addig a közbiztonsági szolgálat fizetéstelen bivatalkokra volt bízva, a kik többnyire összejátszottak a gonosztevőkkel. Miután a kormány rendelkezésére bocsátotta a szükséges anyagi eszközöket, Fielding megvetette a londoni közbiztonsági szolgálat alapját, a melyik ma büszkesége a briteknek.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Öreg zsendár. 1. Tekintetes m. kir. posta- és táviradaigazgatóság Budapest. 2. Lehet.

T. őrmester. Nem adhatunk felvilágosítást.

W. K. Kunság. Előzetes engedély kikérése tanácsos.

K. J. csendőr. A kezei között levő egyezségi levéllel forduljon írásban vagy szóbelileg azon hatósághoz, mely Önt a költségek fedezésére felszólította a ott adja elő az esetet azzal, hogy csendőri fizetése ugy sem foglalható le, magánvagyonra pedig nincsen. A fizetési felszólítás helyes volt, mert az államnak az Ön és a nő között létrejött egyezséghez semmi köze. Az állam a felmerült költségeket vagy az apán vagy az anyán hajtja végre csak akkor fedezi a költségeket, ha azok be nem hajthatók.

Hogy az egész eset Önnek kellemetlen, azt elhisszük — miért nem gondolta meg előbb a dolgot.

Vitatkozó 33. Ha a tett ölési szándékkal hajtattott végre a meggyújtott szalma által okozta füst alkalmas volt arra, hogy embert öljön, gyilkosság illetve szándékos emberölés kísérlete forog fenn.

100 L. A hó végén szerelhet le.

246. Dercsenyi. Az örs irodai átalányát terheli.

Bogyiszlói örs. Olvassa el a törvényes rendelkezések kivonatos gyűjteményének 134. lapoldalon irt 42. § d. pontját. Hivatalból. Jövedéki kihágás. Kérdés különben, hogy saját vagy idegen területen vadászott e?

6720. 20-dik.

1111. 1. Szolgálati uton az illető ezredhez lehet folyamodni de idejekorán, ne hogy a szolgálati időben megszakítás jöjjön létre. **2.** Napi 70—90 fillér zsold, szolg. jutalomdíj havi 35 korona, ruha, étkezési pénz, elszállásolás, összes illetékek átlag havi 80 korona.

Gyöngyvirág. Nem lehet megbecsülni.

Érdeklődő 88. 1. Igényjogosultsági bizonyítványt csak 12 évi szolgálat után nyerhet. **2.** Olvassa el a folyó évi 2—5. számú lapunkban dr. Végh Kálmán titkár úr közleményeit.

Metesd. Az 1883. évi XXIII. t. cz. 5. §-ának g) pontjában részletezve nincs. Ezért, de a dolog természeténél fogva is, golyós vagy sorétes puskát vihet, vagyis olyant, a melyent az illető egyén felsőbbbbségü elrendel

Érdeklődő. 1. Fenntartási pótlék természetesen csak akkor veendő számításba, — mint készpénz — a mikor azt az örs tényleg megkapta, mert minden esetben egész határozottan annak illetékes összegét előre nem is tudhatja. **2.** A közzgazdálkodás nem, mert télen a világításról a nő örsparancsnok tartozik gondoskodni, nyáron pedig az illetékszabályzat 55. § 4. pontja értelmében az örsirodát világítani, miután arra átalány ninos rendszeresítve, nézetünk szerint nem kötelezhető. **3.** Ugy az egyik mint a másik az órákülönbözet után a megfelelő időre a Pótlék XIV. fejezet 5. pont 2. bekezdése értelmében a többletet fizetni tartó, zik. **4.** Önhatalmilag a lapot el nem viheti és fel nem használhatja hanem csak az esetben, ha a közzgazdálkodás részesei abba mindnyájan beleegyeznek. Nem magyarázhatjuk azt itt meg, hogy mily modorban és módon adható ez az érdekeltek tudomására — azt az Ön tapintatára kell bízunk.

N. J. őrmester. 1. Kérdés, hogy állításait be tudja o bizonyítani? **2.** A kiskoru fnt a törvényes képviselő (gyám) képviselheti. **3.** Kérdezzen meg egy jó ügyvédet is. **4.** Nem kell jelenteni sehová sem.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közűshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbörből készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény mellett szállítását. " " "

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1911. évi augusztus hó 21-én Bad-Ischlben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Fery Öszkár ezredes, a kolozsvári I. és esikszentimrei Csató Ferencz alezredes, a székesfehérvári VI. csendőrkerület parancsnokának *leöcsönös és hasonló minőségben való áthelyezését* legkegyelmesebben *elrendelni* méltóztatott.

Zászlósi rendfokozatáról kért leköszönése elfogadtatott:

Véghelyi Gyula, m. kir. V. számú csendőrkerületbeli zászlósnak.

Nyugállományba helyeztetett:

1911 szeptember 1-ével:

Rakolcza József II. számú csendőrkerületbeli járás-örmester, a felülvizsgálati szabály 38. §. b) pontja alapján.

Választott lakhely: Bozovics.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur által:

Papp Arzén m. kir. IV. számú csendőrkerületbeli ez. örmester, ótátrafüredi őrsparancsnoki minőségében kifejtett kiválóan buzgó és eredményes működéséért.

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Ambrus Gyula III. számú csendőrkerületbeli hadnagy-számvivő, a budapesti pótszárnyánál négy éven át és a kerületi számvivőségénél, mint helyettes vezető huzamosabb időn át teljesített kiváló és eredményes szolgálataiért.

Polgár István IV. számú csendőrkerületbeli törzsörmester, 19 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt úgy a közbiztonsági, valamint az irodai szolgálat terén, különösen pedig szárnyszámvivői minőségben kiváló buzgalommal és lelkiismeretes pontossággal teljesített eredményes tevékenysége és alárendeltjeinek helyes neveléséért.

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Sütő József ez. örmester, a kolozsvári tanosztályban két éven át segédoktatói minőségben a próbacsendőrök elméleti kiképzése körül tanusított igen buzgó és eredményes működéséért s általában előnyös magatartásáért.

Szabó József VI. ez. örmester és Végh József örsvezető, hosszabb csendőrségi szolgálatuk alatt minden téren, de kivált a közbiztonság érdekében kifejtett igen buzgó és eredményes működésükért.

Incze István ez. örmester, kötelmeinek odaadó szorgalommal való teljesítéseért, valamint a közbiztonság megszilárdítására tett czélirányos intézkedéseivel örskörletében nyugodt közbiztonsági állapotok teremtéséért.

Csoma Sámuel törzsörmester, 39 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt őrsparancsnoki s utóbb 25 éven át szárnyirodai segédmunkási minőségben a szárny számviteli teendők körül kifejtett nagy szorgalmáért, kitarthatásáért és megbízhatóságáért.

Marosi György ez. örmester, 28 éven felüli csendőrségi szolgálata alatt kötelmeinek mindenkor nagy buzgalommal való teljesítéseért és kivált a közbiztonság érdekében tanusított eredményes működéséért.

Bakos József csendőr, az 1908—1910. évek folyamán Radnóton és környékén elkövetett számos lopások teteseinek két közártalmu cigány személyében való kiderítése és elfogásában való hathatós közreműködéséért.

Szöllősi Sándor ez. örmester, örsének rendbentartásáért, jó magaviseleteért, alárendeltjeinek helyes irányu vezetése és oktatásáért, valamint a közbiztonság terén kifejtett eredményes működéséért.

Kádár József örsvezető és Vass Károly csendőr ez. örsvezető, az 1911. évi márczius hó 1-én éjjel Erzsébetvárosban három templomban elkövetett betöréses lopások tetesének 55 órai buzgó és ügyes nyomozás során való kiderítése és elfogásáért.

Jánosi Ferencz ez. örmester, 12 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonság érdekében kifejtett eredményes működése, valamint egyéb tekintetben is tanusított előnyös magatartásáért.

Vajda Sándor ez. örmester, 10 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt, a közbiztonság érdekében kifejtett igen buzgó és eredményes működése, valamint minden tekintetben előnyös magatartásáért.

Bertalan Sándor járásörmester, 17 évi csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonság érdekében kifejtett igen buzgó és eredményes működéséért s általában mindenirányu előnyös magatartásáért.

Csero János ez. örmester, a Daal községben 1910. évi október hó 10-én éjjel elkövetett rejtélyes gyilkosságnak nagy erőlylyel és szakértelemmel megejtett ügyes nyomozások során való felderítése, valamint a tettesek kiderítése és elfogásáért.

A m. kir. III. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Somogyi János ez. örmester, hosszas csendőrségi szolgálata ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanusított kiválóan buzgó és eredményes tevékenységeért, örsének mindenkor rendbentartásáért, alárendeltjeinek helyes és czélirányos vezetéseért, valamint példás magatartásáért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Szoó István ez. őrsvezető II-od altiszt és Szabó Károly csendőr ez. őrsvezető. hosszas csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonság terén kifejtett buzgó és eredményes működéséért.

Opra Imre, Péter Lőrincz ez. őrmesterek, Lőrincz Gyula, Antal Ilyés ez. őrsvezető II-od altiszt és Lasz József csendőr ez. őrsvezető. mert több évi csendőrségi szolgálatauk alatt jó magaviseletet tanusítottak és a közbiztonság terén is eredményesen működtek.

Szöcs Tivadar őrmester, Tamás László, Bendle Ferencz ez. őrmesterek, hosszas csendőrségi szolgálatauk alatt őrsparancsnoki minőségben a közbiztonsági szolgálatban tanusított eredményes működésükért, valamint őrszolgálatuk rendbentartásáért és a lárendeltjeiknek helyesirányú vezetéséért és oktatásáért.

Soós Péter ez. őrsvezető II-od altiszt, mert hosszas szolgálata alatt a közbiztonság terén buzgó és eredményes működést fejtett ki és a szolgálat egyéb ágazataiban is dicséretes tevékenységet tanusított.

Arros Sándor ez. őrmester, mert 12 éven felüli csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonság érdekében kiváló buzgóságot és eredményes tevékenységet tanusított.

Balogh Vilmos ez. őrmester, Biró Balázs, Bálint István, Erős Miklós és Hegyi János ez. őrsvezető II-od altisztek, Boér József, Csomós Mátyás, Mátyus János és Orbók Gábor csendőr ez. őrsvezetők, több évi csendőrségi szolgálatauk alatt a közbiztonság terén tanusított buzgó és eredményes működésükért.

Nagy Vendel és Csató Máté ez. őrsvezetők II-od altisztek, több évi csendőrségi szolgálatauk alatt a közbiztonság érdekében kifejtett buzgó és eredményes működésükért.

Partin Mihály őrsvezető 12 éven felüli csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonság terén kifejtett igen tevékeny és eredményes működéséért s általában minden tekintetbeni előnyös magatartásáért.

Varga György I. ez. őrmester, 12 éven felüli csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonság érdekében tanusított buzgó és eredményes működéséért és egyéb tekintetben is behozonyított előnyös magatartásáért.

Kedves Lajos ez. őrmester, a közbiztonsági szolgálatban azáltal tanusított kiváló működéséért, hogy az 1909. év május havától kezdődő idő óta 91 büntetendő eseteleményt derített ki, mely alkalommal elfogott 24 és feljelentett 127 egyént.

Somogyi András ez. őrmester, a közbiztonsági szolgálatban az utóbbi négy év alatt tanusított és 210 büntetendő esetelemény felderítésében nyilvánvaló igen buzgó és eredményes működéséért.

Szakáli Gábor ez. őrsvezető II-od altiszt, mivel hét évi csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonság terén igen szorgalmas és eredményes működést fejtett ki.

Csiki Domokos csendőr ez. őrsvezető, mert az utóbbi két év alatt a közbiztonsági szolgálatban oly buzgóságot fejtett ki, a mely 312 büntetendő esetelemény felderítését eredményezte.

A m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Szabó József II. csendőr ez. őrsvezető, hosszas csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálat terén mindenkor tanusított kiválóan buzgó és eredményes tevékenységeért.

3-szori bekenésre meg szabadul kellemtelen láb-, kéz- és hónaljzadásától a Riesz-féle kenőcs használata által 120 fillér beküldése ellenében hármentve, utánvétellel 175 fillérért szállítja Riesz A. gyógyszerész Szent János gyógyszerháza, Budapest, Széna-tér 1. (Azelőtt Kiskunhalas.) Értéktelen utánzatoktól óvakodjék. — Postai szétküldés naponként. — Gyógyszerkülönlegességek nagy raktára.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

Jegyzék a kitiltott őrsfőzónokról bekötve
raktárunkon kapható.